СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVI. Ч. 288. Джерзи Сіті, Н. Дж., вівторок, 11. грудня, 1928. VOL. XXXVI. No. 288. Jersey City, N. J., Tuesday, December 11, 1928. THREE CENTS.

НА ПЕРЕДОДНІ ВІЙНИ МІЖ БОЛІВІЄЮ І ПАРАҐВАЄМ

НАСЕЛЕННЯ СТОЛИЦІ БОЛІВІЇ ДОМАГАЄТЬСЯ ВІД ПРЕЗИДЕНТА ВИПОВІДЖЕННЯ ВІЙНИ ПАРАҐВАЄВИ. ХОДИТЬ О СПІРНУ СМУГУ З РІКАМИ, ВІД ЯКОЇ БОЛІВІЯ НЕ ХОЧЕ ВІДСТУПИТИ.

ЛЯ ПАЗ, Болівія, 9. грудня. — Тисячі жителів демонстрували перед домом президента републики, а коли він вийшов на балькон, піднеслися зі всіх сторін воєнні оклики. Президент заявив, що він і уряд сповнять свої обовязки і коли буде заходити потреба, не будуть вагатися виповісти війну. Говорив рівнож президент конґресу, зазначуючи, що він зворушений патріотичною демонстрацією. Свою промову закінчив тим, що він певний, що всі підуть до війни, коли иншим способом не буде можна оборонити своєї землі. З того виходить, що Болівія не уступить у своїм спорі з параґвайською републикою. В тім спорі ходить о територію, що лежить між ріками Параґвай і Пількомайо. Що ситуація напружена, видно з того, що посол Болівії вже покинув Параґвай.

ЗА ЛІТНИМ БІЛИМ ДОМОМ.

СЕН ЛУІС, 9. грудня. — 50-літнє видання Ди Сен Луіс Пост Диспеч містить статтю президента Кулиджа в справі будови літнього Білого Дому. През. Кулидж каже, що він вже відходить з Білого Дому і тому саме може писати про ту справу цілком спокійно. Кулидж підносить, що він являється цілком певно найздоровшим президентом зі всіх, які коликебудь засідали в Білім Домі. Мимо того він свідомий того тягару і перемучення, що тяжать на президентах. Тому саме відчувається велика потреба такого дому, що бувби побудований десь недалеко Вашинґтону в горах і лісах, де кождочасний президент мігби мати в кожий час певну зміну і відпочинок. Колиби був такий дім, президент не потребував би літом так скоро покидати Вашинґтону, ні так пізно до нього вертати.

На будову такого дому зложив хтось $200,000 і Кулидж каже, що вже за ту суму можкаб такий дім побудувати. Тільки треба на це ухвали конґресу.

В КОЛОМБІЇ ЛЛЄТЬСЯ КРОВ.

ВІЙСЬКО ВИЙШЛО ТРОМА НАВОРОТАМИ ПОБІДНИКОМ У БОРОТЬБІ ЗІ СТРАЙКУЮЧИМИ РОБІТНИКАМИ.

БОҐОТА, Коломбія, 9. грудня. — 9 батальонів війська має оперувати в банановій полосі, розганяючи страйкуючих робітників. В послідній сутичці робітників з військом мало бути 15 забитих, а між ними і соціялістичний провідник страйкуючих. Військо забрало робітникам 300 фунтів динаміту і багато оружя.

75,000 ГОСТЕЙ ЗАВИТАЄ ДО НЮ ЙОРКУ.

НЮ ЙОРК, 9. грудня. — 147 конференцій і мітинґів, що мають відбутися в Ню Йорку на протязі грудня, стягнуть 75,000 людей. На таке саме число пороблено замовлення по готелях.

ПРОГИБІЦІЯ ПІДЕ В ДРУГІ РУКИ.

ДЕПАРТАЕМНТ СКАРБУ НЕ НАТИСКАЄ ДУЖЕ БУТЛЕҐЕРІВ, БО МАЄ З НИХ ДОБРИЙ ДОХІД.

ВАШИНҐТОН, 9. грудня. — Кажуть, що Гувер буде намагатися форсувати прогибіцію і по тій причині віддасть її в руки департаменту справедливости, бо департамент скарбу не вживав ріщучих мір.

ЗА ПОБІЛЬШЕННЯМ ЧИСЛА МОРЯКІВ.

ЗАСТУПНИК АДМІРАЛА ДОМАГАЄТЬСЯ ПОБІЛЬШЕННЯ СТАНУ ФЛЬОТИ ДО 95,000 МОРЯКІВ.

ВАШИНҐТОН, 9. грудня. — Заступник адмірала Р. Ґ. Лі подає, що супроти будови нових кружляків і побільшення воздушної фльоти треба конечне побільшити стан мужви й офіцирів. На цей рік домагається він побільшення з 84,000 до 90,191, а на слідуючий рік до 95,285.

КРАВАТКОВІ БАНДИТИ.

НЮ ЙОРК, 9. грудня. — Детективи впали на слід „кравяткової" банди, що ґрасувала від довгого часу по Ню Йорку і ограбила значне число ресторанів, склепів та готелів. Бандити були відомі з того, що звязували напавших краватками. Чотирох бандитів, яких придержала поліція, мали по кишенях повно таких краваток.

$753,185,023 ТИТУЛОМ ПОДАТКУ.

НЮ ЙОРК, 9. грудня. — Нюйорський стейт має 11,550,000 мешканців, себто становить усього 9,59% цілого населення Злучених Держав. Але податку заплатив 26.99% зі всього, що його федеральний уряд стягнув з цілого краю. Другим стейтом, що платить найбільший податок, є Пенсилвенія, а третим Норт Каролайна, що завдячує свій великий дохід тютюневій продукції.

ДЕМОКРАТИ СТАЛИ ВОЄВНИЧИМИ.

ВОРМ СПРИНҐС, 9. грудня. — Мимо того пораження, що його віднесли демократи при послідних президіяльних виборах, не тратять вони надії, що дасться партію оживити і вибрати свого президента при слідуючих виборах. На найближчих нарадах буде намічена аґресивна демократична програма, яка буде мати на ціли розбудити демократичний рух по цілім краю.

$2,000,000 НА НАУКОВІ ЦІЛИ.

НЮ ЙОРК, 9. грудня. — Стільки видала Карнеґійська фундація за послідний рік на ріжні наукові цілі в ріжних краях світа.

Американські Українці протестують проти польських звірств.

PROTEST AGAINST POLISH OUTRAGES.

THE HOLY TRINITY SOCIETY OF BROOKLYN, N. Y., A BRANCH OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, PROTESTS POlISH OUTRAGES.

HON. E. DRUMMOND, Secretary League of Nations, Geneva, Switzerland.

Protesting against the Polish pogroms on Ukrainians in Lemberg of November first, we beg you for prorection of Ukrainians of Poland against any persecution for their allegiance to Ukrainian race.

THE HOLY TRINITY SOCIETY OF BROOKLYN, N. Y.

Andrew Kulawey, President; Demeter Seniuta, Secretary, 101 Grand St., Brooklyn, N. Y.

HON. FRANK B. KELLOG, SECRETARY OF STATE, WASHINGTON, D. C.

Honorable Sir:

The most recent papers arriving in America from Lemberg (Lviv), the capital city of Western Ukraine, now under Poland, report full details of horrors perpetrated upon the Ukrainian residents of Lemberg, celebrating with church services the memory of the Ukrainian heroes fallen in the Polish-Ukrainian war in 1918-1919. We understand that the State Department is fully aware of the responsibility of Polish police in Lemberg for those outrages.

Whereas the American Government was one of the Powers that gave the support to the Polish Army under General Haller to crush the Ukrainian Army, fighting at that time against the Bolshevist hordes on the Eastern front, and whereas the United States gave its assent to the decision of the Council of Ambassadors of March 14, 1923, recognizing the Polish occupation of Western Ukraine, known also as Galicia; and whereas the Allied Powers, even if only seemingly, imposed upon the Polish Government a clause, guaranteeing the Ukrainian majority on their own soil the rights of racial minorities for their cultural and economical development,

be it therefore resolved by us, the Americans of Ukrainian descent, members of the Holy Trinity Society of Brooklyn, N. Y., a Branch of the Ukrainian National Association, assembled on the 1-st of December at the Ukrainian Hall, 101 Grand St., Brooklyn, N. Y.,

that a protest be issued against constantly recurring Polish teroristic outbreaks against the Ukrainians, supported by the Polish official circles in Western Ukraine in order to exterminate the Ukrainian population on their own soil;

be it further resolved that an appeal be made to the American people and the American Government to use their influence to prevent once for all any massacres on the Ukrainian people in Poland and to remove all brakes used by the Polish Government to hinder the full development of the Ukrainian race on the Eastern border of Poland.

FOR THE HOLY TRINITY SOCIETY OF BROOKLYN, N. Y.:

Andrew Kulawey, President; Demeter Seniuta, Secretary, 101 Grand St., Brooklyn, N. Y.

ЛІКВІДАЦІЯ НЕГРАМОТНОСТИ.

На Україні ведеться усилена акція за ліквідацію неграмотности. Між иншим студенти київських Високих Шкіл вирішили розпочати боротьбу з неграмотністю з 1-им листопада. Ухвалено, що кожний студент повинен навчити одного неписьменного. Зразу зголосилося 3 і пів тисячі студентів.

Думка справді гарна й вона повинна послужити добрим прикладом для студентів західних земель.

КОШТОВНА ВИПРАВА.

Не зважаючи на те, що японський парлямент асиґнував на військову виправу в Китай лише 1,750,000 долярів, ця виправа вже коштує Японію 25 міліонів долярів і невідомо, як ще дорого вона обійдеться. Такі великі кошти правительство взяло з резервових фондів. Ці витрати воно предложить до затвердження парляментови на найблизчих засіданнях.

ЖІНКА СУДДЕЮ.

В берлінськім суді виступила пораз перший у характері судді жінка, панна Клєсс. У великім процесі за обман, який буде тревати 4 тижні, виступає вона як член трибуналу.

АРХЕОҐРАФІЧНА КОМІСІЯ.

Президія ВУЦВК дала дозвіл на орґанізацію археоґрафічної комісії на Україні. Ця комісія провадитиме науководослідницьку роботу та видаватиме матеріяли, що стосуються до революційних подій на Україні.

ПРОЦЕС ЯКУБОВСЬКОГО.

Кілька літ тому засудили в Меклємбурґу невинно на смерть робітника-хлібороба Якубовського. Ця справа вийшла на верх аж пізно після його смерти. Берлінська преса найшла в ній підставу до статтей, спрямованих проти кари смерти взагалі і проти бувшого міністра справедливости Меклємбурґа, посла Гастедта. Тепер вона прийшла на черґу дискусії в меклємбурськім парляменті. Гастедт у гострій промові накинувся на берлінську пресу і на „Лігу прав людини", заявляючи, що процес Якубовського був переведений правильно а всьому винен премієр Меклємбурґа, Райбніц. Райбніц і один соціяліст промовляли ще гостріше і наслідком цієї дискусії теперішній склад меклємбурського компромісового уряду захитаний.

ОРҐАНІЗАЦІЯ МУНІЦИПАЛЬНОГО МУЗЕЮ В КИЇВІ.

Ураїнська Академія Наук порушила клопотання зорґанізувати в Києві муніципальний музей. Музей має бути зорґанізований на зразок кращих відповідних установ Західної Европи. Головнаука також визнала за потрібне зорґанізувати такий музей у Києві і клопотання УАН підтримала. Цей музей має відбивати всі етапи розвитку Києва аж до наших днів. Музей матиме три відділи. Перший — з ґеольоґії та археольоґії, другий — з історії Києва від IX. сторіччя до революції 1917 р. і третий — з сучасного муніципального будівництва в Києві. Вже складено проєкти й кошториси на орґанізацію такого музею.

ДОКУМЕНТИ ЗА ДИРЕКТОРІЮ ТА ГЕТЬМАНЩИНУ.

У Київському Центральному Історичному Архіві підчас розробки військових матеріялів виявлено дуже важливі в політичному та в науково-історичному відношенню архівні матеріяли 1918—19 рр. Головного Управління Ґенерального Штабу УНР. та „Української Держави" доби Центральної Ради та Гетьманщини, що характеризують військові події наступу Німців на Україну, повстання проти Гетьманщини і т. инше.

КИТАЙСЬКА ФЛЄҐМА.

Багато чули вже ми й читали про терпеливість і зимну кров Китайців. Обі ці прикмети беруть свій початок у звичці кожного мешканця Синього Царства, ставитися фільософічно до проявів життя та його несподіванок. Новий причинок до цеї майже вродженої прикмети Китайців ось який: Урядовець одного з банків у Батавії, Китаєць Ченг, купив льос державної льотерії. Маючи вроджений мнемотехнічний талант, запамятав собі добре його число. Отже коли одного дня ранком наспіла до банку вістка, що головна виграна на льотерії впала на число 23236 і Пенґ сказав собі під носом: „це мабуть моє число" — ніхто не сумнівався, що Пенґ дійсно був тим щасливцем. Дивувала лише всіх байдужність Пенґа, який на заклики його нетерплячих товаришів піти до хати по льос, спокійно відповів: „Маю час, грошей і так зараз не дістану".

ХОРВАТИ БОЙКОТУЮТЬ ВІЙСЬКОВОГО ДИКТАТОРА

ВВАЖАЮТЬ ПРИЗНАЧЕННЯ ВІЙСЬКОВОГО НАЧАЛЬНИКА ПОЛІЦІЇ НЕЗАКОННИМ. НА ЙОГО ПОКЛИК В СПРАВІ ҐАЗЕТНОГО ІНТЕРВЮ ЖАДНА ҐАЗЕТА НЕ ВІДОЗВАЛАСЯ.

ЗАГРЕБ, 9. грудня. — Прибувший до Загребу новий начальник поліції, полковник Максімовіч, стрів бойкот зі сторони всіх Хорватів. Коли він запросив представників ґазет, щоби дати їм своє інтервю, ніхто не явився до нього. Ба навіть жадна ґазета не подала й найменьшої замітки про його приїзд.

Така сама доля чекає й нового командуючого військами загребського району, ґенерала Томіча. Таке поступовання Хорвати пояснюють тим, що білгородський уряд незаконно заводить у Хорватії військову управу.

БОРОТЬБА ЗАГОСТРЮЄТЬСЯ.

УРЯД ЮГОСЛАВІЇ ТА ХОРВАТИ ВСЕ БІЛЬШЕ СТАЮТЬ ДО БОРОТЬБИ МІЖ СОБОЮ.

ЗАГРЕБ 9. грудня. — Загребська рада ухвалила не допускати генерала Максімовича до участи в її засіданнях. У відповідь на це премієр-міністер Юґославії Корошевіч наказав негайно виробити закон, який дозволив би розвязувати місцеві ради, коли вони виступають проти уряду.

Провідник протиурядової опозиції в білгородському парляменті Давідовіч вже збільшує свою акцію за повалениєм уряду Корошевіча. Це підтримує Хорватів, але загально думають, що колиб Корошевіч не був певний, що більшість парляменту за ним, він не вживав би таких драстичних заходів проти Хорватів.

НОВЕ ПРО ВЕЛИКУ ВІЙНУ.

АВСТРІЯ БАЖАЛА ВІЙНИ З РОСІЄЮ ЩЕ В 1909 РОЦІ. ВОНА БУЛА ІНІЦІЯТОРКОЮ СВІТОВОЇ ВІЙНИ, А НЕ НІМЕЧЧИНА.

ЛОНДОН, 9. грудня. — З останньої збірки опублікованих секретних британських документів, звязаних з останньою війною, видно, що Австрія, а не Німеччина перла до війни. Німеччина лише підтримувала Австрію, як одиноку свою союзницю, бо не хотіла, щоби вона ослабла.

Ще в 1909 році, коли Австрія анектувала Боснію і Герцеговину, вона вже була готова до війни з Росією, на що свідомо йшла. Але тоді Росія уступила, а Сербія признала австрійську анексію цих двох провінцій. Тоді вже Австрія приготовила була великі війська, щоби їх двигнути на Сербію, коли та буде протестувати, але не вжила їх, бо Росія і Сербія уступили.

Убивство наслідника австрійського престола було довго жданою нагодою для Австрії, щоби розпочати давно мріяну війну.

КІНЕЦЬ ІТАЛІЙСЬКОГО ПАРЛЯМЕНТУ.

БІЛЬШЕ НЕ БУДЕ ВИБОРІВ ДО ПАРЛЯМЕНТУ, А ПОСЛИ ДО НЬОГО БУДУТЬ ПРИЗНАЧАТИСЯ ГОЛОВНОЮ РАДОЮ ПАРТІЇ ФАШИСТІВ.

РИМ, 9. грудня. — Закриваючи останнє засідання парляменту, Мусоліні дякував послам, що ухвалили закон, по якому вже більше в Італії не буде вибирати до парляменту народ, а послів буде призначати головна рада партії фашистів. Тим послам, що на жадання Мусолінія старалися перевести цей закон, він обіцяв нагороду, призначуючи їх до нового парляменту, або на инші високі становища.

НАРАДА ШТРЕЗЕМАНА З БРІЯНОМ.

БРІЯН ЗАДОВОЛЕНИЙ СВОЇМ ПОБАЧЕННЯМ ЗІ ШТРЕЗЕМАНОМ. КАЖЕ, ЩО ДУХ ЛЬОКАРНА ЗНОВУ ОЖИВ.

ЛЮҐАНО, 9. грудня. — Бріян був на нараді зі Штреземаном півтора години. Це перша їх зустріч після хвороби Штреземана. Бріян говорить, що богато виниклих з того часу непорозумінь усунено й дух Льокарна знову відродився.

Після побачення зі Штреземаном він мав десятьхвилинну розмову з Чемберлейном. Тепер сподіваються, що вони в трох зійдуться на приватні наради, які більше важні ніж офіційні засідання.

НОВІ ДАНІ ПРО ЗАГИБІЛЬ „ВЕСТРИСА".

ДРУГИЙ ОФІЦИР З „ВЕСТРИСА" ВИКРИВ ДІЙСНІ ПРИЧИНИ ЗАГИБЕЛІ ПАРОПЛАВА.

ЛОНДОН, 9. грудня. — Радіодепеша з „Меджестика" повідомляє, що на ньому повертається до Англії другий офіцир з „Вестриса", Ватсон, який зложив новий афідейвіт про причини загибелі „Вестриса". Він дає про це цілком нові відомости, що будуть передані до англійського департаменту торговлі. Лише з їх оголошенням буде відома дійсна причина загибелі „Вестриса".

САРКАЗМ ГАЙНІША.

КОРОВУ ЙОГО ЛІПШЕ ЗНАЮТЬ ЗА КОРДОНОМ, НІЖ БІЛЬШІСТЬ АВСТРІЙСЬКИХ ПОЛІТИКІВ.

ВІДЕНЬ, 9. грудня. — Уступивший зі становища президента републики Гайніш із жалем говорить, що це його Зайпель форсував зголитися кандидувати втрете на президента. Гайніш зголився, бо думав, що того бажає увесь нарід та парлямент. Але соціялісти не згодилися на зміну конституції, щоби одна особа могла бути тричі президентом і Зайпель негайно поставив нового кандидата, Мікляса.

Гайніш каже, що він радий, що нарешті може вернутися до свого господарства, бо президентура для нього була великим тягаром. В Австрії, каже він, часто висмівали мою корову Белю, що є молочною чемпіонкою. Але австрійським політикам не зашкодилоби знати, що цю корову за кордоном більше знають ніж тих політиків. Коли говорять за кордоном про Австрію, то лише три імена називають: Зайпель, Гайніш і Беля.

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 6, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES. Three cents a copy.		ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сити і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1888 Montgomery.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N

ВИПАДКИ, ЯКИХ ТАК БАГАТО

Секретар 377 відділу У. Н. Союза гром. М. Олексяк з Зейглер, Ілл., доносить нам таке:

Дня 16. листопада сталася в наших майнах страшна подія, жертвою якої впав один український робітник. Скінчивши працю в майні, в якій працює яких 14 соток майнерів, вертали робітники до дому. Коли їхали карою, впав на неї якої півтора тони важкий камінь і розбив цілковито голову нашому українському робітникови, покійному Андрію Костичу. 13 робітників понесли важкі рани, а двох з них терплять тяжкі муки і борються зі смертю.

Покійний Костич оставив жінку та троє малих сиріток без всяких засобів до життя. Нещастє стрінуло його саме тоді, коли він вже рішився вступити до У. Н. Союза. Вже довший час члени нашого відділу накликали його, щоби вступив до нашої організації. Але покійний все відтягав. Аж недавно заявив, що прийде на 18-го на мітінг і вступить до Союза. А 16-го стрінуло його нещастя.

Знову з Гартфорд, Конн., доносять нам про іншого рода випадок: От вийшов собі на місто наш громадянин Григорій Курко, член 277 від. У. Н. С. Вийшов здоровий і веселий. Надїхав автомобіль, вдарив його і забив на місці.

От такі два нещасливі случаї з послідних днів. А як багато їх маємо і то особливо серед наших українських робітників. Бо саме українські робітники роблять найчорнішу і найбільш небезпечну роботу і вже тим чином найбільш наражені на нещастя. А до того ми живемо в такій країні, де жде нас нещасливий випадок на кождім кроці, навіть там, де ми себе стережемо.

Свідомі і відповідальні люде знають про це все. Тому американські асекураційні підприємства зростають з кождим роком, бо кождий забезпечує себе і родину перед нещастем, що може його стрінути кождої хвилі, як стрічає тисячі других.

А наших людей треба все ще переконувати про вагу забезпечення. Треба їм все ще представляти от такі чи подібні випадки, і то навіть таким, що вже розуміють значіння і вагу обезпечення, але все ще відкладають справу на пізніше.

Нещасливий випадок з покійним Андрієм Костичом повинен стати перед очі кождого, що ще не є членом нашої організації. Хай цей випадок переповідять наші Союзовці всім тим, що живуть по ріжних наших кольоніях, а не належать до У. Н. Союза, хоч певно бачуть ті всі великі користи, які дає наша організація своїм членам з матеріяльного і морального боку.

ОДКРИТИЙ ЛИСТ

д-ра Андрія Чайківського, українського письменника й громадянського діяча, до о. д-ра Григорія Хомишина, гр.-кат. епископа в Станиславові.

II.

Поверховне християнство?

Яким правом, і на якій підставі обвинувачуєте мене в лицемірстві, себто в поверховнім християнстві, і о брак внутрішньої віри?

Лицемірство погана, погорди гідна річ, і лицемір мусить мати якийсь інтерес у тому, що на таке плюгаве діло пускається. Якийже я мав би в тому інтерес, щоб, не будучи віруючим, ходив пильно до церви і виконував релігійні практики? Самі нарікаєте, що індеферентизм релігійний в української інтелігенції є в моді. Щож би мені сталося за те, колиб такої моди придержувався? Чи я через лицемірство, через удавання практикуючого християнина в гр.-кат. церкві придбаю собі які користи, клієнтелю? З доколичних священиків я маю лише двох клієнтів — і для таких зисків не оплатиться така мерзість як лицемірство.

Супроти такого стану справи жаден совістний чоловік хочби був моїм ворогом, не зважиться прикладати до мене прикметника лицеміра, фарисея.

De internis non indicat praetor.

Не позволю нікому залазити до мойого святая святих, до моєї душі. Її знає Бог Серцевідець, а кожному, хто сюди пхається, скажу: „геть". Мені здається що Вас злить, що я практикуючий християнин. Ви волілиб, здається, бачити мене між індіферентними, або в калужи безвірства, бо тоді малиби підставу сказати: „Дивіться як „вулиця з калужі гавкає".

І длятого вигадуєте неможливе, щоби мене здискредитувати в опінії публичній.

III.

Св. Дух, а ексцел. Хомишин.

„Після слів св. письма управляти церквою Божою поставив Дух св. епископів, котрі без його (себто мойого) менторства дбають і чувають над добром церкви, котрим також не можна відмовити патріотизму і любови свого народа".

Так говорите Ви, Ексцеленціє, і так би справді повинно бути, але, на жаль, так воно тепер не є.

Коли треба було апостолам вибрати дванайцятого апостола на місце „сина погибелі", то зійшлися в Єрусалимі апостоли і молилися, кажучи: „Ти, Господи, що знаєш серця усіх, покажи нам одного з тих двох, котрого вибрав еси" (Варсава і Мафтей) — і упав жереб на Мафтея (Діяння 2. І. 1213. 23. 26). І далі читаємо в апост. діяннях (IV. гл. 1—7), як вибирано діяконів.

Не підлягає сумнівові, що перед таким вибором молили браття в Христі тої церкви Духа святого о поміч і натхнення. За апостольських часів і пізніще епископів вибирала християнська громада. Вона також перед вибором зверталася з молитвою до св. Духа. Опісля, як церков стала служкою царів і князів, то наставлювання епископів зістало застережене пануючому. Так було і в Австрії. Таким побитом і Ви стали епископом. Намісник цісарський предложив Вашу кандидатуру цісареві до затвердження. Заложуся, що намістник не молився до св. Духа, коли Вашу кандидатуру ставив, бо наставлювання епископа в державі, де віра стала служкою пануючого — є актом політичним, людським, а не божим. Відтак міністер предложив Вашу кандидатуру Апостольській Столиці, котра теж її приняла, а лиш тоді Вас висвячено в епископи. Як би намісник а відтак цісар Вашої кандидатури не поставив, то Столиця Апостольська булаб цього не зробила проти волі уряду, а жаден епископ бувби Вас не висвятив.

І не дуже то радились Ви св. Духа, коли, вернувшися з Відня, на власну руку на приказ австрійського ґенерала змінили календар, а наслідок того був такий, що австрійські жандарми виганяли вірних з церкви в празничні свята, тому, що Ви приказали святкувати ці свята по григоріянському календарю.

Целібат священиків.

Супроти того не можна і в те повірити, що Ви завели примусово „добровільний" целібат за почином св. Духа.

До того була инша причина, а іменно, що тепер духовенство так зубожіло, що не в силі виживити родини.

Ми всі зубожіли і длятого мусимо всі перероднтись, щоб вижити. І народ справді перероджується. Давні забобони перед деякими працями і заняттями безповоротно минули. Колиб священство хотіло жити по давному, то певно не вижие. Землі мати муть менче, і той недоімок треба би доповнити підвишкою требів, а це небезпечно, бо таким побитом заженеться вірних до сектантства. Отож треба на цих 30 гек. господарити так поступово, щоб доходи потроїти. В такому разі ж з ріллі, пасіки, садовини, огородовини, набілу може священик добути такий дохід, що вижиє і виживить родину. Але не можна вже буде тепер віддавати поля за сніп і т. д.

Латинізація церкви.

На підставі принятої Вами тези, що церква — то епископ, а все проче, що в церкві молиться і до церкви належить, то „вулиця", котра не має що говорити. Заводите латинізацію обряду, або по Вашому вислову „для оживлення й окраси обряду" берете де-що з латинського обряду. Це Ваше признання беру до відома, а з него виходить, що наш обряд мертвий, коли треба його оживити, і що він поганий, коли його треба прикрасити.

Так само беру до відома Ваш погляд, що „чистота обряду своєю ритуальною мертвотою звичайно кінчиться шизмою", отже знову „мертвота обряду".

Якщо наш старинний обряд по Вашій думці мертвий, то ця мертвота в нічому більше не виявляється як в мертвоті богослужебної церковної мови. При тій мертвоті жадними чужими додатками обряду не оживиться.

Тут мушу справити Ваше твердження, що наша теперішна літургічна мова є старославянською мовою.

Християнство прийшло на Русь від Болгар, а з ним і книги церковні, перекладені на староболгарську мову. Тоді славянські мови не відбігли від себе на стільки, щоб тої староболгарської мови на Русі не розуміли. Потреба лиш було вимовляти її після руського говору. Нпр.: слово „Свѣтъ" читали на Русі „свят".

З упливом часу стали наші священики замінювати незрозумілі болгарські слова руськими.

Опісля київопечерський кружок українських учених, по найбільше Галичан, став перекладати богослужебні книги на руську живу мову. Побивався за тим архімандрит Київськопечерської Лаври, Захар Копестенський, а ревними його помічниками були Павло Беринда (той, що уложив перший руський лексікон) і Тарас Левкович Земка. Беринда писав про це в присвяті свого словника Балабанам так:

„Широкій и великославный язык славенскій трудности слов до вырозумѣня темныхъ многии въ собѣ маетъ, за чимъ и самая црквъ Российская многимъ власным сынам своимъ въ огиду приходитъ".

За царя Петра І. заборонено було видавати в Київі богослужебні книги, і треба їх було брати з Москви. Але то вже не була ані первісна старославянська мова, ані київська руська, лише мішанина старославянської з московською (північно-руською) з московським наголосом.

І такими перейшли ті книги до нас і тепер їх уживається в нас у церкві. Разить в них чужий нашій мові наголос. Це такий „старославянський" язик, що його не зрозуміли би перші перекладчики богослужебних книг, св. Кирил і Методій.

Із того історичного факту виходить, що літургічна мова в нашій церкві переходила вже кілька еволюцій і перемін і не можна її вважати за недоторкану святість.

Не дивуюся, що Ви, Ексцеленціє, того не знаєте, бо Вам не ялось читати праць шизматиків, де лиш ересь, проступок і лож (ст. 6.). Але літургічна мова взагалі переходила ще більше еволюцій. Св. Яків склав літургію в жидівській мові, св. Василій в. і Іоан Золотоустий в грецькій, котру перекладено на всі мови східних християн. Дозвольте повторити мені наведену Вами пословицю „ne sutor ultra crepidam".

Коли би потрібно було справді до звеличання богослуження, після Вашої думки, „поважности", „таємничости", „незрозумілости" мови, то треба би завести в нашім богослуженні мову жидівську, або грецьку.

Колиб мало бути по Вашому, що літургічна мова повинна бути таємна і т. д., то буввби не зійшов св. Дух на апостолів і не дав їм дару говорити ріжними мовами. Хайби проповідували євангелію в жидівській мові, в тій, якою говорив до них Учитель.

Я вже нераз писав, що треба скликати синод, що вирішив би справу перекладу. Ніколи я не говорив: дайте мені це зробити. Мимо того всего кажете, що неумістним є домагатися „чистоти" обряду, котра своєю „ритуальною мертвотою звичайно кінчиться шизмою".

І так говорить епископ, котрий обітував берегти церкви, її обряду, устрою і церковних звичаїв?

Так може говорити той, хто погорджує нашим старинним обрядом церковним, хто називає його „сварнею попа з дяком", хто не дбає про його красу і величність і обслугує його по мертвецьки.

(Дальше буде).

ДО ЧИТАЧІВ „СВОБОДИ" І ЧЛЕНІВ У. Н. СОЮЗА.

Отсим повідомляється наш загал, що всі офіси У. Н. Союза і „Свободи" находяться від понеділка, 10. грудня 1928 р., в своїм новім будинку, 81-83 Grand St., Jersey City, N. J.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

ПОЛЯК ПРО УКРАЇНЦІВ З XVIII. СТ.

(2)

Другою заслугою, ще корстшою ніж розбишацтво, хоч не так поважаною, було куховарство. Це через два роки бездоганно відбуте, робило з кухаря компанійця. Але то праця ледви виносима: кождий курінь, себто прапор, мав свого кухаря, той день і ніч мусів мати готові страви для приходячих із ріжних забав козаків. Був заразом кухарем і шафарем і мусів вчасно старатися про це, чого не мав у кухні. Не варив сам ніяких вишуканих страв ані ріжних, лише дві раз на раз, що були цілим козацьким трактаментом, шафовані зі скарбу: пшоняна каша, рідко в мясні дні солониною, в пісні олієм помащена тай бігос із сушених риб, без великої приправи. Наливав і накладав цих страв у корита відповідно до міри, як їх убувало. Козак, як прийшов чи то один чи більше їх, сідав з краю при коритці, добув ложку зза паса тай їв цього й того, поки йому подобалося. Варилися ці страви у мідяних казанках, на трох дрючках, над огнем завішених.

Той же кухар мав під своїм наглядом тютюн, який також, як страву вище описану, роздавали із скарбу між курені. В кождім куріни недалеко кориток стояло кілька люльок великих глиняних, що мали довкола по кілька димників, позатиканих чіпками, привязаними на шнурках. Коли якийсь козак не хотів викурювати свого тютюну, сідав до спільної люльки, виймав чопик і закладав свій цибух у димник та тягнув, доки йому подобалося. А кухар уважав на люльки і накладав раз за разом тютюну, коли випорожнилися; при одній люльці могло поміститися й вісьмох козаків, коли мали довгі цибухи. Відповідно до їх довжини робилося обширніше колесо, а тимсамим до приняття й поміщення більше курців спосібніше. Кождий козак, як відходив від люльки, затикав свій димник чопиком, що висів на шнурку при люльці.

Коли кухар був оспалий та не пильнував своєї служби в тих двох справах, кождий козак, що не найшов для себе страви або тютюну, мав право вибити його, а крім тої кари коли заходили часто зажалення на нього, спричиняли його деградацію.

Тому, що було таке спільне харчування і тютюн зі скарбу, тому ніякий компанієць не давав харчів своїм визволенцям, тим, що для нього у риболовлі, ловецтві, випасі худоби або хліборбстві працювали; за виїмкою тих, котрі при боці панськім мусіли бути на кождий заклик. Винагороди теж визволенець не діставав; це залежало від щедрости компанійця дати йому що з тих пожитків, коло яких визволенець працював.

Напитки продавали у шинках, мід, вино й горівку; ця остання козакам наймиліша і найбільше вживана. Вільно було кождому за свої гроші пити стільки, скільки сподобалося, коби лише не занедбав свого обовязку та не робив бешкету. За такі проступки строго карали. Тому хоч на Січи жили найгірші з усього світа люди, відступники від віри й інших чинів, вигнанці, збігці кримінальні з ріжних сторін, то таки там була велика скромність і така велика безпека, що **ніякому подорожному, що приходив на Січ з крамом, за крамом, або в якім іншім інтересі, волос з голови не спав, грошей, навіть колиб покласти посеред улиці, ніхто не рушив.** Бо нарушення особи або чужого маєтку, або тамошнього мешканця, або гостя— смертю карали негайно. Коли на кого впало підозріння, то тому, що був послух, усі зараз старалися вислідити виновника, як у цих двох випадках показався який проступок. Таке право людяности простягали аж до свого кордону, а далі не служило, хіба тим, котрі позбулися або набули в Сїчи краму, вертали з ними додому з пашпортом від кошового. А тим, що їхали на Січ і везли крам, мали забезпеку зараз від мети, від якої зачинався січовий степ, себто пусте поле, яке вело до Січи із заселеної України.

Гайдамаки, як дістали дозвіл від кошового, йшли до церкви; там діставали благословенство від попа, начеб виходили на побожне діло, миле Богові, нищення латинників, жидів і Українців, що відступили від православної віри.

В татарські землі, тому що були близько, впадали ріжними часами. Там звичайно займали лише худобу з пасовищ, стада коней і рогатої худоби, з якою мерщій втікали вплав через ріку на свій бік, поза яку Татари ніколи не важилися пускатися за ними, бо бачили готовий відпір, сильніший від їх сил. Вдоволялися тим, що відбили перед рікою і котрого гайдамаку вбили. Глибоко в татарські землі не запускалися, ані татарських осель не плїндрували, бо Татари, будучи такимиж грабіжниками, як і гайдамаки, все були готові всісти на коня і зібратися проти наїзників, а лише над берегом уважали, де Татари кочують зі своїми стадами. Тож коли крадьки напали на Татарина менше обережного або дрімаючого, впадали на нього з нечевя, що в диких полях, зарослих великими травами було їм не тяжко зробити. А тоді душили пастуха або перерізали йому горло і мерщій забиралися до стада. Коли мали займати коні, то вважали, котрий огир водить стадо. На такого гайдамака сідав, крикнув і що сили гнав до ріки, а стадо сполошене за ним, інші гайдамаки ззаду на інших конях, зловлених, поганяли. Або як їм час не позволив зловити коня, пішки цими травами втікали до ріки, а рогату худобу займали якнайтихіше, таксамо тихо поспішаючи, на скільки можна в ріку вганяли, де на них ждали інші козаки в човнах, щоби перевезти своїх та щоби відперти татарську погоню.

На польську Україну виходили все на весну, а верталл перед зимою. Виходили із Січи в сто, двіста або триста коней, ділилися на партії; робили це передовсім тому, щоби більше краю засягнути; по друге тому, щоби польським командам, які стягалися за ними, завдати більше труду; по третє, щоби разом усі, колиб їх побідили, не згинули; по четверте, щоби лекше могли скриватися малими гуртками. Формували зі себе двоякі відділи: такі, що ніколи не розлучалися, але окремо щастя шукали: одні плїндрували кінно, другі пішки. Як кіннота так піхота іншої не вживали зброї, лише списів і самопалів. Піхота лекше могла скритися у великих українських травах, тому тяжче було їх побороти Полякам ніж кінноту. Бо піхота обстрілювала Поляків із самопалів, а її не видно було. Колиж її обступили довкола, боронилися дуже завзято. Часто наші (себто Поляки) добре дістали в шкіру й мусіли відступати. Або вони самі, діждавшися ночі, вміли втечи їм (Полякам). Коли польський відділ напер на гайдамаків уже так близько, що вже далі не могли відступати, ставали в ряд, вдіймали шапки, кланялися Полякам, а щойно тоді зачинали боронитися, що робили вчасти з буйности, по части так додавали собі відваги.

З кіннотою мали лекшу справу Поляки, головно коли драгонія була при польській команді. Драгонія зсідала з коней і стріляючи плютонами, скоро розігнала гайдамаків, а панцирна кіннота і передна сторожа впадала на збентежених і відступаючих, одних живцем ловила, інших убивала, або бодай ведений табор із добичею забравши, розігнала на чотири вітри. Але як не було драгонії при Поляках, тяжко їм було побороти гайдамаків і нераз від них добре дістали в шкіру.

До тих гайдамаків, що вийшли із Січи, прилучувалося богато голоти з Українців з Польщі і Жидів. Ці грабували з ними ціле літо, а на зиму розходилися по селах, служили по коршмах за парубків і по горальнях, винницях, за палячів; інші, принявши гільтайське брацтво раз на все, на Січ вертали з гайдамаками. Ці були насінням і потомством гайдамаків, котрі крім таких племінників, вертаючи на Січ, захоплювали також і молодих хлопців, або чужих або свояків, тай так розмножувалися і наступали одні за одними, хоч жінок не мали.

Ці гайдамаки робили наскоки на шляхотські двори, села та міста навіть, нікому не дарували, коли лише могли, ограбити: щоправда рідко коли вбивали тих, на кого робили наскоки, хіба тоді, коли бажали пімститися, наймита, селянина або жида, що втік до гайдамаків.

Але щоби видушити гроші, мучили немилосердно; а були лагідні хіба тоді, коли їм хто оплатився, почастували канчуком по плечах і з таким працанням відїздили. Тому українські пани держали собі по кількадесять і по кількасот надворних козаків. Вони їх стерегли як день так ніч від тих грабіжників. Міста і містечка що ночі по половині мешканців, озброєних, із литаврами та барабанами ходили по вулицях, пильнувалися перед нападом. Всеж таки навіть при такій обережности, нічю звичайно нападені, нераз і пани і селяни по селах і жиди з міщанами, костелами і монастирями по містах бували ограблені, коли домашню сторожу гайдамаки або переломили або, будучи в змові, приневолили до втечі. Тому то ціле літо на Україні з дрібної шляхти і селяни та орендарі жиди, ніхто в дома не лишався. Кожен перед заходом сонця з душею рятувався у степ, скривши маєток. І один скриваючися перед другим, чоловік перед жінкою, жінка перед чоловіком, батько і мати перед дітьми, діти перед батьками тай самі перед собою; щоби зловлений один із болю не видав іншого, колиб його мучили і питали про інших.

Також дороги обсідали ці гайдамаки, скрившись у першій-ліпшій долині недалеко дороги, вважали на куряву, яка в тамтій товстій землі за кождим їздцем знімається наче дим високо вгору. Тож уважали, яка за велика курява; коли міркували, що хтось їде з малим конвоєм або зовсім без конвою, випадали на нього, обдирали з усього, що мав, вибили ратищами, себто держалнами від списів, у сорочці пускали тай казали своє звичайне: „Поростай!"

Ці, що щасливо вернули на Січ, половину добичі віддавали своїм компанійцям, а компанійці десяту часть тої половини кошовому. Таксамо ділилися кіньми і худобою, яку забрали Татарам.

(Далі буде).

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

САВТПОРТ, КОНН.

Листопадове Свято.

В неділю, 25 листопада, відбулося у нас національне свято 1. листопада, проголошення независимости Галицької Української Держави.

Невелика горстка Українців групується тут у двох товариствах, а саме: у товаристві під іменем „Українське Запомогове Товариство" і у товаристві ім. Тараса Шевченка, 84 від. У. Н. Союза, а також при парафії ім. св. Архангела Михаїла. Всеж ми постаралися, як могли, щоби це велике національне свято відсвяткувати, як належить свідомим Українцям.

Хоч у нас тут в Савтпорт відносини не зовсім відрадні, всеж свято ми відсвяткували врочисто. Звичайно, не було на ньому тих, що в нашій маленькій українській громадці не тримаються свого національного життя, а полізли до наших відвічних ворогів, Ляхів. Ці виродки навіть стали парохіянами польського „косьцьола", бо їм пухне язик від рідної, матірної української мови. Тепер вони цвенькають по польському, та на ганьбу свою називають себе „Поляками", а не знають бідаки, як Поляки їх низько цінять і висмівають.

Не бракує у нашій громаді й таких слабодухів, що запрошеного на свято бесідника заздалегідь упереджували, щоб „Боже борони, не говорив нічого проти Ляхів", навіть щоб не вживав виразу „Ляхи". Це вони робили ніби тому, що можливо на свято прийде дехто з Поляків.

Це рабство, яке гідне одної погорди!

Не оглядаючись на ці відпадки, на слабодухів, ми все таки національне свято відбули.

У неділю 25 листопада була у нас Служба Божа в українській народній церкві при місцевій епископальній церкві. На Службі Божій була заупокійна ектенія за поляглих борців за свободу й державу України. Була гарна евангельська проповідь, а при кінці проповіді виголошено слово про значіння для Українців національного свята 1. листопада. Щире слово проповідника викликало сльозу в присутних.

По полудні, о пів до четвертої години, в українській народній галі відправлено велику панахиду за поляглих в боях наших героїв-борців. На підвищенню була зроблена могила, прикрашена зеленими смереками та квітами, а над нею похилий березовий хрест.

Підчас панахиди навколо могили стояли відпоручники товариства імени Т. Шевченка з великими й гарними прапорами: українським і американським. Між зібраними було кілька осіб, гостей з Бріджпорт, Конн.

Після панахиди запрошений нами священик виголосив промову, що надовго лишиться в памяти тих, що її вислухали.

Бесідник почав від 1340 року, від часу прилучення Галичини до Польщі. Він змалював сумний образ подій, що переживав наш нарід під Ляхами, той гніт, ту страшну неволю, яку він терпів майже 560 літ. Далі бесідник річево переказав історію славних і незабутніх запорожських козаків від 1513 по 1654 рік. Потім розповів про часи світової війни, на кінці якої наші борці-герої ціною своєї крови, ціною свого молодого життя здобули свободу рідній землі.

„Тому національне свято проголошення галицької української державности, — говорив бесідник, — поки світа, поки Українців, без огляду, в якій країні вони будуть проживати, повинно бути найбільшим національним святом".

В кінці бесідник щирим, сердечним словом спомянув тих борців за волю, яким позістало життя, хоч воно нещасливе. Вони каліки, безпомічні — це наші українські інваліди.

Місцеве населення Галичини не має спромоги подати їм належної помочі, бо воно вищене війною, обдерте наїздниками, збідніле, а тому поміч інвалідови належить давати нам з Америки. Тому мусимо таксамо щиро подавати жертви живим нещасливим героям, як ми тепер щиро молилися за поляглих. Хай інваліди відчують, що ми оцінюємо їх посвяту, хай инші запалюються бажанням іти слідами їх до боротьби за волю, яку нам знову відобрали наїздом і розбоєм вороги-Ляхи.

Така в скороченню була промова старенького літами бесідника, але молодого духом і любовою до рідного краю.

Збірка на інвалідів між невеликою горсткою присутніх принела 33 доляри, але ця збірка продовжиться й коли закінчиться, то всю суму перешлемо через „Обєднанн" на будову дому інвалідам-Українцям у Львові.

Не зайвим буде спомянути, що деякі наші „багачі", про яких усі знають, що вони мають грубий відкладний гріш, так розмягчили свої заскорузлі серця, що на інвалідів при збірці клали на тацу цілісенького „нікля".

Свій.

— Пані, пішли би ви зі мною до театру?

— Я з дітьми ніколи не ходжу!

— Алеж, пані, мені вже сімдесять літ, лише я дав відмолодитися методою Воронова.

—o—

Наші діти. Батько: Ну і де ви були, діти?

Синок: Прошу тата, ми були з панною Марійкою у зоольоґічнім огороді.

Батько: І що ви там бачили?

Синок: Ми бачили там двох ослів: один був такий маленький як я, а другий такий великий як тато.

Оленка: Що ти плетеш, Юрцю, такого великого осла, як батько, нема на цілому світі.

КАСОВИЙ ЗВІТ У. Н. СОЮЗА

за листопад 1928 р.

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1.	357.57	140.	49.50
2.	175.69	141.	22.00
3.	70.92	142.	106.43
4.	86.64	143.	22.09
5.	78.25	144.	49.71
6.	30.98	145.	45.36
7.	214.30	146.	97.22
8.	183.11	147.	378.76
9.	127.41	148.	12.71
10.	184.06	149.	39.36
11.	7.93	150.	20.09
12.	103.22	151.	78.25
13.	40.56	152.	72.43
14.	63.46	153.	18.53
15.	44.88	154.	38.49
16.	43.92	155.	308.14
17.	24.92	156.	95.85
18.	109.11	157.	45.45
19.	9.19	158.	11.55
20.	159.85	159.	63.80
21.	56.69	160.	73.73
22.	89.75	161.	108.48
23.	42.34	162.	46.29
24.	118.23	163.	92.16
25.	39.41	164.	81.84
26.	32.67	165.	94.37
27.	37.45	166.	16.02
28.	174.51	167.	46.58
29.	165.38	168.	150.94
30.	70.90	169.	45.16
31.	122.32	170.	163.59
32.	39.00	171.	40.37
33.	68.90	172.	29.51
34.	92.42	173.	75.83
35.	16.22	174.	30.24
36.	76.10	175.	94.93
37.	70.50	176.	40.69
38.	231.90	177.	69.39
39.	114.15	178.	32.76
40.	32.71	179.	166.93
42.	106.73	180.	7.43
43.	59.90	181.	128.34
44.	156.41	182.	119.14
45.	193.62	183.	100.36
46.	38.62	184.	7.33
47.	23.91	185.	86.44
48.	39.66	186.	63.38
49.	15.96	187.	48.66
50.	34.40	188.	24.97
51.	51.21	189.	37.24
52.	38.35	190.	9.60
53.	48.28	191.	74.35
54.	20.05	192.	60.07
55.	50.23	193.	156.00
56.	80.76	194.	14.27
57.	101.59	195.	33.60
58.	94.98	196.	38.22
59.	139.17	197.	28.82
60.	17.86	198.	57.25
61.	53.86	199.	9.76
62.	65.16	200.	72.24
63.	240.93	201.	52.55
64.	66.49	202.	33.51
65.	269.71	203.	84.96
66.	104.05	204.	76.93
67.	127.03	205.	20.06
68.	35.45	206.	314.77
69.	96.02	207.	45.98
70.	238.37	208.	33.30
71.	12.73	209.	115.30
72.	51.29	210.	39.26
73.	87.40	211.	127.18
74.	55.38	212.	29.18
75.	100.21	213.	275.35
76.	229.00	214.	39.59
77.	113.54	215.	33.00
78.	133.40	216.	39.40
79.	3.51	217.	310.09
80.	30.62	218.	257.11
81.	123.78	219.	43.78
82.	51.66	220.	110.73
83.	80.30	221.	325.06
84.	22.93	222.	18.11
85.	114.50	223.	147.90
86.	170.49	224.	6,56
87.	97.06	225.	31.61
88.	6.05	226.	18.64
89.	12.32	227.	58.01
90.	222.19	228.	51.06
91.	207.72	229.	201.68
92.	16.98	230.	214.49
93.	46.57	231.	56.16
94.	170.94	232.	55.82
95.	64.76	233.	56.73
96.	157.77	234.	135.81
97.	69.61	235.	118.05
98.	136.81	236.	89.42
99.	150.49	237.	151.74
100.	76.81	238.	64.63
101.	54.93	239.	185.97
102.	306.02	240.	11.59
103.	57.96	241.	82.23
104.	177.31	242.	119.66
105.	146.77	243.	84.39
106.	198.43	244.	29.27
107.	54.28	245.	124.06
108.	91.33	246.	33.51
109.	95.08	247.	218.30
110.	27.34	248.	49.12
111.	36.91	249.	31.35
112.	165.40	250.	17.40
113.	84.49	251.	127.69
114.	56.41	252.	47.55
115.	19.58	253.	70.81
116.	61.48	254.	116.42
117.	72.43	255.	70.62
118.	66.32	256.	30.40
119.	32.31	257.	48.56
120.	136.77	258.	32.95
121.	87.63	259.	142.11
122.	47.63	260.	18.62
123.	110.14	261.	15.18
124.	84.22	262.	42.24
125.	18.03	263.	63.64
126.	76.36	264.	20.26
127.	99.97	265.	44.34
128.	55.71	266.	69.88
129.	30.78	267.	40.52
130.	201.86	268.	61.45
131.	31.69	269.	34.48
132.	122.42	270.	137.79
133.	149.67	271.	38.98
134.	42.63	272.	14.26
135.	117.78	273.	101.61
136.	134.69	274.	133.11
137.	143.87	275.	76.42
138.	44.78	276.	389.76
139.	60.00	277.	67.54

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
278.	47.49	335.	48.98
279.	8.38	336.	156.31
280.	100.32	337.	14.19
281.	20.77	338.	210.12
282.	168.52	339.	62.35
283.	104.78	340.	20.18
284.	27.41	341.	65.01
285.	38.15	342.	174.62
286.	64.78	343.	22.05
287.	7.98	344.	46.44
288.	184.98	345.	101.17
289.	28.15	346.	24.62
290.	50.87	347.	40.36
291.	26.76	348.	12.52
292.	235.51	349.	54.01
293.	37.19	350.	63.88
294.	44.10	351.	36.27
295.	178.67	352.	55.01
296.	197.51	353.	20.59
297.	27.82	354.	30.74
298.	45.90	355.	39.07
299.	72.91	356.	25.52
300.	261.42	357.	31.82
301.	98.78	358.	41.62
302.	8.76	359.	29.38
303.	58.25	360.	52.28
304.	39.87	361.	269.29
305.	69.46	362.	29.58
306.	15.66	363.	116.14
307.	28.69	364.	228.02
308.	91.80	365.	90.07
309.	42.81	366.	11.50
310.	43.41	367.	194.37
311.	13.87	368.	20.39
312.	58.98	369.	148.20
313.	13.81	370.	182.29
314.	12.05	371.	97.03
315.	14.98	372.	16.94
316.	206.06	373.	23.83
317.	93.49	374.	19.64
318.	112.40	375.	24.55
319.	24.60	376.	10.01
320.	92.03	377.	7.73
321.	112.99	378.	13.04
322.	30.02	379.	49.70
323.	47.07	380.	17.20
324.	111.42	381.	29.16
325.	49.42	382.	15.88
326.	136.12	383.	30.40
327.	33.99	384.	87.17
328.	14.37	385.	187.71
329.	15.02	388.	193.83
330.	87.72	392.	19.16
331.	43.15	393.	23.82
332.	61.64	396.	77.80
333.	94.20	400.	50.79
334.	139.03	401.	26.86

З місячних вкладок старих родів обезп. $31,902.57

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
7.	1.34	187.	2.45
10.	90	195.	6.89
16.	2.84	204.	4.45
25.	10.15	206.	18.48
26.	10.96	211.	8.31
28.	96	213.	3.56
29.	3.25	217.	18.09
31.	9.58	218.	2.56
34.	4.76	221.	7.17
37.	1.61	229.	3.68
38.	11.07	235.	2.16
44.	3.69	237.	5.27
56.	4.52	239.	38
58.	3.55	245.	8.66
59.	17.27	246.	1.29
64.	4.67	247.	9.73
65.	9.18	248.	1.71
67.	2.68	266.	8.08
78.	3.61	267.	4.77
83.	11.71	271.	3.39
84.	2.41	276.	6.58
85.	4.17	278.	1.35
87.	9.01	281.	13.36
91.	2.77	284.	5.24
92.	2.52	292.	105.40
94.	14.77	295.	6.46
97.	17.17	301.	2.13
100.	2.00	309.	6.77
102.	11.25	322.	2.04
106.	3.26	323.	4.19
110.	7.70	324.	2.41
112.	6.84	326.	11.73
113.	2.00	332.	2.45
130.	12.53	333.	2.45
131.	5.49	334.	2.01
133.	4.97	336.	5.82
137.	7.07	337.	90
138.	4.46	338.	11.28
142.	2.67	344.	4.48
143.	2.57	346.	2.51
144.	6.66	350.	1.70
147.	8.70	357.	11.66
151.	1.86	359.	4.62
155.	5.68	361.	17.39
160.	27.14	363.	5.69
163.	8.05	366.	4.73
167.	5.63	371.	3.57
168.	6.21	372.	11.84
177.	22.35	382.	2.16
179.	2.67	383.	3.66
181.	2.06	385.	12.09
183.	2.04	388.	5.19

З місячних вкладок нових родів обезп. $747.92

Разом від членів	$32,650.49
Процент від морґечів	6,545.72
Процент від бондів	1,112.50
Сплата морґечу	962.00
Сирітські части по бл. п.:	
Данило Козак, в. 84	200.00
Разом	$41,470.71

РОЗХІД:

Виплати посмертних запомог по бл. п.:

Григорій Сенів, в. 45	1,000.00
Гелина Рудка, в. 273	750.00
Михайло Ріпка, в. 232	500.00
Ол. Меленяк, в. 70	1,000.00
Марія Лазар, в. 276	500.00
Кароль Кузів, в. 241	250.00
Данило Козак, в. 84	250.00
Анна Скірпан, в. 12	1,000.00
Григ. Конюх, в. 130	500.00
І. Пйонтковський, в. 1	956.60
Ст. Медвідь, в. 162	500.00

Запомоги з фонду запомогового:

Юрій Лопух, в. 2	50.00
Онуфер Гульник, в. 2	50.00
Мих. Терлецький, в. 17	50.00
Мих. Брага, в. 32	75.00
Пилип Дубас, в. 45	100.00
Пилип Бирка, в. 56	75.00
Гнатко Савків, в. 104	75.00
Іван Фариняк, в. 109	50.00
Павло Сулик, в. 205	50.00
Мих. Горбатий, в. 239	50.00
Ст. Ратовський, в. 239	100.00
А. Мацийовський, в. 265	50.00
Матвій Шевяк, в. 274	100.00
Анна Кохманська, в. 308	25.00
Павло Левіцький, в. 333	75.00
Теодор Лесів, в. 367	50.00
Теодор Пукас, в. 369	50.00

Виплати з фонду сирітського по бл. п.:

Анастазія Лоняк, в. 167	224.00
Дмитро Глива, в. 104	299.38
Мих. Качмар, в. 250 ст.	319.50
Іван Прокоп, в. 326	319.50

Виплати з фонду народного:

Антін Ющик, в. 104, позичка-стипендія	500.00

Виплати з фонду адміністраційного:

Свобода за орґан	3,980.40
Платня гол. уряду	550.00
Асекурація від огню	348.16
Вкриття цементових підлог	673.60
Машина до чищення	133.00
Податок від реальности	316.38
Кошти подорожі репрезент. У. Н. С.	65.40
За печатки для відділів	6.35
Видатки канцелярійні, почта, тел. і т. п.	35.28
Контрактор за будову дому У. Н. С.	10,899.13
Інвестиції готівки в морґечах	94,000.00
Разом	$120,951.68

ЗІСТАВЛЕННЄ:

Готівка з кінцем міс. жовтня остала	$444,134.73
Прихід в листопаді	41,470.71
Разом	$485,605.44
Розхід в листопаді	120,951.68
Готівка з кінцем міс. листопада остає	$364,653.76

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	$364,653.76
Морґечі	1,045,241.50
Бонди	476,123.80
Реальність	134,367.02
Друкарня	3,000,00
Разом	$2,023,386.08

Стан довжний:

Фонд посмертний	$1,407,206.24
„ резервовий	292,915.40
„ запомоговий	61,382.55
„ адміністрац.	44,466.59
„ народний	9,126.63
„ конвенційний	34,167.00
„ сирітський	174,121.67
Разом	$2,023,386.08

Теодор Грицей, гол. предс.
В. Левчик, гол. касієр.
Р. Слободян, г. фін. секр.

КАСОВИЙ ЗВІТ У. Н. СОЮЗА

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

за листопад 1928 р.

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1.	24.75	66.	3.15
2.	19.40	67.	15.53
3.	13.10	68.	2.25
4.	2.93	69.	3.60
5.	7.65	70.	24.08
6.	2.50	72.	8.10
7.	30.83	73.	7.88
8.	15.53	74.	1.80
9.	24.08	75.	18.90
10.	5.85	76.	30.60
12.	2.05	77.	7.65
13.	3.60	78.	2.05
14.	1.85	80.	4.28
15.	7.65	81.	8.10
16.	12.30	82.	5.40
17.	2.95	83.	12.38
18.	9.90	85.	13.30
20.	7.65	86.	7.20
21.	7.88	87.	14.40
22.	16.88	88.	90
23.	2.50	89.	3.60
24.	16.65	90.	27.90
25.	1.60	91.	24.10
26.	3.60	93.	3.85
27.	2.05	94.	12.60
28.	25.05	95.	6.30
29.	21.30	96.	11.50
30.	8.55	97.	10.35
31.	25.20	98.	7.90
34.	18.32	99.	20.50
35.	2.48	100.	7.50
36.	25	102.	26.77
38.	23.40	103.	3.40
39.	9.00	104.	21.15
40.	5.40	105.	10.60
42.	9.23	106.	4.35
43.	6.15	107.	7.20
44.	19.35	108.	7.65
45.	13.95	109.	11.48
46.	50	110.	90
47.	2.55	112.	15.15
50.	5.40	113.	5.85
51.	1.60	114.	7.65
52.	75	115.	25
53.	6.53	116.	8.80
54.	50	118.	3.60
55.	7.20	120.	17.33
56.	20.70	121.	13.30
57.	8.55	123.	10.35
58.	12.60	124.	14.20
59.	15.80	126.	2.95
60.	1.63	127.	10.35
61.	5.63	128.	7.20
62.	6.30	130.	9.60
63.	27.00	131.	5.40
64.	6.00	132.	18.45
65.	33.10	133.	7.43

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
135.	6.30	261.	2.05
136.	18.23	262.	6.75
137.	20.48	263.	6.30
139.	3.85	264.	3.85
140.	90	265.	2.25
141.	68	266.	2.93
142.	11.05	267.	3.60
144.	2.25	268.	5.90
145.	1.80	269.	3.58
146.	8.55	270.	18.90
147.	59.62	271.	3.15
148.	4.30	273.	12.30
149.	7.65	274.	10.80
150.	1.25	275.	7.20
151.	7.65	276.	56.70
152.	3.85	277.	68
153.	2.25	278.	9.75
155.	51.15	281.	3.15
156.	10.50	282.	25.88
158.	1.15	283.	8.35
159.	9.45	284.	3.15
160.	11.95	285.	4.50
161.	10.40	286.	1.80
162.	4.30	288.	26.33
163.	9.45	289.	3.60
164.	8.10	290.	4.30
165.	2.95	292.	20.95
166.	2.48	293.	1.35
167.	3.60	294.	4.97
168.	22.95	295.	19.80
170.	10.35	296.	10.35
171.	25	297.	6.90
172.	1.60	298.	6.75
173.	23.00	299.	3.38
174.	3.85	300.	19.57
175.	8.10	301.	11.25
176.	3.45	302.	75
177.	7.65	305.	2.70
179.	24.30	306.	50
181.	14.20	307.	3.45
182.	9.70	308.	17.10
183.	3.60	309.	2.70
185.	5.25	310.	5.85
188.	2.50	312.	8.80
189.	3.75	314.	1.60
191.	3.45	316.	21.83
192.	2.70	317.	10.85
193.	8.10	318.	6.30
196.	2.95	320.	8.55
197.	90	321.	16.45
198.	3.05	323.	9.00
200.	11.70	324.	10.40
201.	5.40	326.	19.60
203.	7.20	327.	4.05
204.	3.40	328.	2.70
205.	4.50	330.	3.85
206.	45.00	331.	6.30
207.	4.28	332.	6.30
208.	1.80	333.	9.70
209.	12.40	334.	11.93
210.	4.75	335.	4.75
211.	9.00	336.	13.85
212.	1.80	337.	1.15
213.	22.05	338.	27.45
214.	9.00	339.	9.45
217.	35.55	341.	5.18
218.	37.15	342.	27.00
219.	4.95	343.	2.50
220.	17.10	344.	5.25
221.	18.70	345.	12.60
223.	22.50	346.	4.50
224.	1.35	347.	5.00
226.	2.70	349.	2.95
227.	4.30	350.	2.48
228.	4.75	351.	5.05
229.	16.20	352.	8.10
230.	22.50	355.	3.83
231.	8.55	356.	70
232.	5.00	357.	4.05
233.	25	358.	2.70
234.	28.80	359.	3.40
235.	6.30	360.	9.70
236.	4.50	361.	23.40
237.	17.78	362.	8.69
238.	2.95	363.	18.00
239.	22.95	364.	17.55
241.	7.20	365.	12.15
242.	12.85	366.	1.80
243.	18.25	367.	12.83
244.	3.00	868.	1.60
245.	16.65	369.	25.05
246.	3.37	370.	8.35
247.	27.75	371.	13.95
248.	5.18	372.	50
250.	1.35	374.	4.73
251.	11.95	378.	1.80
252.	5.20	379.	3.60
253.	2.50	380.	4.50
254.	3.60	381.	4.05
255.	1.60	384.	13.95
257.	2.93	385.	21.83
258.	5.20	388.	13.73
259.	17.55	396.	12.50
260.	2,70	401.	3.83

З місячних вкладок $3,126.80

РОЗХІД:

Виплати посмертних запомог по бл. п.

Ст. Кервавич, в. 239	10.00

Виплати з фонду адміністраційного:

Платня помічних сил	252.00
Видатки канцелярійні	12.90
Разом	$274.90

ЗІСТАВЛЕННЄ:

Готівка з кінцем міс. жовтня остала	$85,886.11
Прихід в листопаді	3,126.80
Разом	$89,012.91
Розхід в листопаді	274.90
Готівка з кінцем міс. листопада остала	$88,738.01

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	$88,738.01
Морґечі	40,100.00
Бонди	17,318.00
Разом	$146,156.01

Стан довжний:

Фонд посмертний	$110,372.36
„ адміністрац.	35,783.65
Разом	$146,156.01

Теодор Грицей, гол. предс.
В. Левчик, гол. касієр.
Р. Слободян, г. фін. секр.

ПРОТОКОЛ
РІЧНОГО ЗАСІДАННЯ ГОЛОВНОГО УРЯДУ ОБЄДНАННЯ.

(5)

Коли зважимо, що через українські землі, які опинилися під Польщею, перекотився цілий военний вал ріжних армій, який знищив ті землі в порівнанні до простору й дійсного майна гірше ніж якінебудь инші землі; коли візьмемо під увагу руїну соток тисяч господарств, високі державні податки, переміну валюти та її упадок, а в останніх трох роках елементарні катастрофи і голод, навіть недорід; коли уявимо собі, що побіч „Рідної Школи" удержує край своїм коштом инші установи, то теперішний буджет 200,000 долярів являється дійсно не під силу. При цьому не забуваймо, що треба поширити межу захоронок, народніх шкіл і фахових, що треба творити нові бурси для тих шкіл, що треба вже раз безумовно прорвати на ділі неістнуючий австро-російський кордон. Коли доля судила 8 міліонів Українців жити разом під одним політичним режімом, то треба використати той час на вирівнання ріжниць, які в нас витворив час ріжних займанщин і ріжних культур. До цього надається як найкраще **школа.** Українська іміґрація бачить кожної днини, як до непізнання вирівнує школа ріжниці між **чужими** національностями. А щож говорити про ту саму націю. Покищо — до північно-західних земель особливих вимог не можемо ставити. Цеж був ще так недавно осередок цареславного чорносотенства з Евлогієм і Почаєвом як центрами.

Та при цьому зубожінні, в яке попала українська маса, при всіх перепонах в організації підтримки — „Рідна Школа" навіть не може удержати дотеперішнього доробку засобами самої галицької частини.

У своїх змаганнях до розвитку найшла „Рідна Школа" неабиякого добродія в українській іміґрації Америки. Не так число добродіїв, не так висота датків, як радше вартісна валюта дала „Рідній Школі" нераз можність вийти з прикрого, часом — здавалося — неминучого катастрофального положення. За час існування „Рідної Школи" чи то як самостійного товариства, чи то ще як секції при Краєвому Шкільному Союзі, отже від р. 1910, одержала „Рідна Школа" з Америки (до кінця липня 1928.) суму $47,720.65, з того за повоєнний час $45,935.65. Останнього року (від 1. 9. 1927 до 31. 7. 1928.) одержала „Р. Ш." з Америки $5,292,30, коли вчислити в це 785 дол., які „Р. Ш." веде як датки від „невідомих" добродіїв, бо не подано відки.

Не дасться заперечити правди, а нема ніякої розумної причини правди таїти, що львина частина датків з Америки перейшла через „Обєднання". Нпр.: за р. 1924/5 на загальних $9,051.44 через „Обєднання" $5,000; за рік 1925/6 на загальних $8,779.15 через „Обєднання" $4,425; за рік 1926/7 на загальних $7,626.50 через „Обєднання" $5,300; за рік 1927/8 на загальних $5,292.30 через „Обєднання" $3,500.

Ці датки вплинули в наслідок численних покликів „Обєднання" на сторінках „Свободи", в наслідок розбудження громадської совісти, в наслідок ширення думки, що завданням теперішньої ґенерації та американсько-української іміґрації, це удержання українського покоління та поміч своїм братам у боротьбі за національні й суспільні ідеали.

Та це зіставлення датків дає одночасно инший образець. Воно дає можність зауважити, що підтримка „Рідної Школи" з року на рік маліє. Як „Обєднання", так і ті, що поза ним повинні підвисшити свою енергію в той бік. Правда, американсько-українська іміґрація має ріжні старокраєві цілі, але, коли не вдержимо молоді, не буде й цілей... Треба мати ще й на увазі, що инші установи можуть управильнювати свою діяльність відповідно до фондів, які стоять їм до розпорядимости, а „Рідна Школа" мусить „натягнути" фондів, відповідно до потреб. **Недавно була появилася статейка „Новий скандал Головної Управи** Рідної Школи". А цей скандал заключувався в цьому (не знаю: правда, чи ні), що „Р. Ш." мала звинути захоронку на Личаківських Пасіках біля Львова. Та чи це дійсно скандал Головної Управи? Чи не є це скандал цілої української суспільности? Коли візьмемо на увагу, що в цьому випадку розходиться о 1 учительку і 35—40 дітей, то застановімся над тим, який це бувби дійсний скандал перед культурним світом і перед історією, колиби прийшлося звивати школи для поверх 10,000 дітей і розпустити 550 учителів. А до цього може прийти. Головна Управа пише до свойого делегата, що коли не прийде скора, видатна допомога, то наступить самоліквідація приватних шкіл. Це булаб катастрофа не „Рідної Школи", але української справи. Ця катастрофа відбилась би болючим відгомоном певно по всій Україні.

Чи допустимо до цього? А зокрема, чи американські Українці свідомі, що це не страшак, а чорна дійсність? Коли всі як один не станемо на підмогу; коли не перестанемо оглядатися на те, **хто** що про „Рідну Школу" говорить; коли будемо торгуватися, як і чим і через кого вислати допомогу, то може бути вже запізно. Прийде оператор, але вже не буде життя. До народніх нещасть може долучитися ще одно; до народньої нужди може прийти ще армія свіжих безробітних...

Є певні дані думати, що до цього не допустить іміґрація, яка в хвилях кожного лихоліття виявляла свої громадські почування, свою віру в діло, яке робить старий край, виявляла любов до того краю, з якого вийшла, до того народу, до якого належить. І хочби воно як важко не приходило, то іміґрація мусить мати на увазі, що иншої можливости активному будівництві власної державности вона не має, як тільки через матеріяльну допомогу для старого краю та удержання при українстві свойого покоління.

(Дальше буде).

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Тов. Вільні Козаки, від. 316, повідомляє своїх членів, що річні збори відбудуться в четвер, 13. грудня, в год. 8-ій вечером, в гали Товариській. Взивається всіх членів явитись на ці збори, бо є богато справ до полагодження. Буде вибір уряду на 1929 рік. З не явившимся членом поступиться після статута. Довгуючих членів взивається вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. — П. Ладовський, секр.

ЕЛІЗАБЕТПОРТ, Н. ДЖ. Тов. Запорожська Січ, від. 234, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що останній місячний мітінґ в році відбудеться в пятницю, 14. грудня, в У. Н. Домі, початок в годині 7.30 вечером. Проситься всіх членів прибути на мітінґ і вирівнати всі свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. Рівнож проситься нових кандидатів, котрі хотілиб вступити до Тов. і У. Н. Союза, прибути на мітінґ; на мітінґу будеться принимати без оплати вступного. — І. Ґенеґа, предс.; І. Кеценюк, кас.; К. Пілат, секр.

ДОНОРА, ПА. Бр. св. О. Николая, від. 232, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінґ відбудеться в неділю, 16. грудня, в год. 1.30 пополудни, в гали литовській, 324 Тамсон Евеню. Проситься всіх членів явитися на означений час і вислухати справоздань та вибрати собі уряд на 1929 рік. Будуть роздані відзнаки для всіх членів і членкинь. Члени повинні постаратись о нових членів і привести на мітінґ. Не явившийся член заплатить кару 1 дол., а урядник 2 дол. — Юрко Андриц, пр.; Алексій Сенко, кас.; Ів. аПндрак, секр.

ВІЛКС БЕРРІ, ПА. Бр. св. О. Николая, від. 99, повідомляє своїх членів, що річний мітінґ відбудеться 16-го грудня, в год. 3-ій попол. На сей мітінґ має явитися кождий член, бо будуть важні справи до полагодження. Буде справоздание уряду за 1928 рік і вибір уряду на 1929 рік. Кождий член має вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі буде суспендований. Проситься тих членів, котрі ще не дали на Сиротинець, щоби зложили свої жертви на сім мітінґу. Не явившийся член заплатить 1 дол., а урядник 2 дол., кари. — Никола Рудько, предс.; Петро Герман, секр.

ДЖЕМЕЙКА, Н. Й. Бр. св. Юрія, від. 160, повідомляє всіх членів, що річні збори відбудуться в суботу, 15. грудня, в 8-ій год. вечер, під ч. 66 Чорч ул. Обовязком кождого члена явитись на зборах і та вислухати справоздань уряду. Буде вибір уряду 1929 рік. Не явившийся член буде півлягати карі після ухвали 50 ц., а урядник 1 дол. — Лукаш Ковальчук, предс.; М. Костишин, секр.

ЛУДЛОВ, МАСС. Тов. ім. І. Франка, від. 253, повідомляє місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінґ відбудеться дня 15. грудня, в Укр. Гали, точно в год. 6-ій вечером. Проситься всіх членів прибути на час, бо є важні справи до полагодження. Буде вибір уряду на 1929 рік. Ті члени, що довгують, нехай вирівнають свої залеглости, бо старий уряд хоче здати чистий рахунок. Будеться принимати нових кандидатів без вступного. Не явившийся член заплатить кару 2 дол. а урядник 3 дол. — Д. Харко, предс.; М. Кульбанський, кас.; П. Павлів, мен. І. Приступа, секр. рек.

БРОНКС, Н. Й. Тов. „Любов", від. 298, повідомляє своїх членів, що річні збори відбудуться дня 15. грудня, в гали під числом 1130 Сотерн Болевард, в год. 7-ій вечером. Проситься всіх членів прибути. Буде вибір уряду на 1929 рік. Не явившийся член підлягає карі 1 дол., а урядник 2 дол. Проситься привести нових членів. — Т. Маліґловка, рек. секр.

ПАСАЙК, Н. ДЖ. Тов. ім. Ів. Франка, від. 97, повідомляє членів, що річні збори відбудуться 16. грудня, в год. 1.30 пополудни, в гали церковній, під ч. 47 Hope Ave. Кождий член має явитись на збори, бо буде вибір уряду на слідуючий рік, і справоздание контр. комісії. Довгуючі члени мають вирівнати свої залеглости, бо інакше будуть суспендовані. Котрий з членів ще не зложив на Сиротинець і не заплатив за тікети з представлення Сироти, щоб доручив на зборах свою належитість. — М. Припхан, предс.; М. Оабачук, секр.

ПОРТ ДЖЕРВІС, Н. Й. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 198, повідомляє своїх членів, що річний мітінґ відбудеться в неділю, 16. грудня, в годині 6. вечером, у Якима Танчин на Brawn St. Взивається всіх членів явитись, бо буде вибір уряду. Будемо принимати нових членів. Не явившийся член заплатить 1 дол. кари, а урядник 2 дол. — Д. Покітинський, предс.; М. Кавалець, кас.; А. Сидор, секр.

НЮ АЛЕКСАНДРІЯ, ПА. Бр. св. Петра і Павла, від. 82, повідомляє своїх членів, що річний мітінґ відбудеться 16. грудня, в 3-ій годині пополудни, в парохіяльній гали. Проситься всіх членів і членкинь прибути на мітінґ і вирівнати свої довги. Буде вибір уряду на 1929 рік. Не явившийся член заплатить кари 1 дол., а урядник 2 дол. — Т. Шиляк, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Тов. ім. Івана Франка, від. 83, повідомляє усіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінґ відбудеться в неділю, 16. грудня, в год. 1-ій пополудни в домі Тов. Горожан, 847 N. Franklin St. Проситься усіх членів прибути на сей мітінґ, бо є важні справи до полагодження. Буде вибір уряду на 1929 рік. Довгуючих членів проситься вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. — Роман Карбівник, голова; Семен Чорномаз, кас.; Ілько Савчин, писар.

НЮАРК, Н. ДЖ. Тов. Запорожська Січ, від. 371, повідомляє, що річний мітінґ відбудеться в год. 8-ій вечер, в суботу, 15. грудня (а не 8-го), в гали церковній, 49-51 Beacon St. Буде справоздание уряду і вибір уряду на 1929 рік. Довгуючі члени мають вирівнати свої вкладки. — Іван Тарнавський, предс.; Олекса Шумський, секретар.

НЮ БРОНЗВІК, Н. ДЖ. Тов. Запороська Січ, від. 353, повідомляє всіх членів, що річний мітінґ відбудеться в неділю, 16. грудня, у домі тов. Адама Лех, точно в год. 2-ій пополудни. На сім мітінґу буде справоздание контр. комісії, а опісля буде вибір уряду на 1929 рік. Кождий член повинен прибути на сей мітінґ. Не явившийся член на мітінґ підлягає карі 50 ц., а урядник 1 дол. На сім мітінґу будеться принимати нових членів без вступного. — Адам Лех, предс.; Вол. Присляк, кас.; Вас. Дмитрів, секр.

МІЛВІЛ, Н. ДЖ. Отсим дається до відома всім членам Тов. Запорожська Січ, від. 347, що річні збори відбудуться в неділю, 16. грудня 1928, точно в годц 2-ій попол., в гали церковній на Hogbin дорозі. Обовязком є кождого члена прийти на сей мітінґ, бо будуть важні справи до полагодження. Буде вибір уряду на 192 9рік і касове справоздание. — П. Чопек, секр.

ВЕСТ ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Повідомляється членів Тов. Зоря, від. 346, що річний мітінґ відбудеться в суботу, 15. грудня, в годині 7-ій вечером під ч. 7730 Brewster Ave. Буде справоздание касове контрольорів і вибір уряду на рік 1929 та много других справ. Обовязком кождого члена явитися і привести нових членів. — А. Стрижак, предс.; Йосиф Навроцький, кас.; Михайло еЧркас, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. Тов. Б. Хмельницького, від. 133, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінґ відбудеться дня 15. грудня, в годині 7.30 вечер, в гали церковній при Morton St. Проситься всіх членів явитися на сей мітінґ, бо є важні справи до полагодження. Також всіх членів, котрі не заплатили своїх вкладок з попередного місяця, проситься вирівнати на сі ммітінґу. Будеться принимати нових членів. Контр. комісія здасть звіт з цілого року. Відтак буде вибір уряду на 1929 рік. — Захарій Літовінський, предс.; Вас. Воробець, фін. секр.

БОРНСАЙД, ШІКАҐО, ІЛЛ. Бр. св. Петра і Павла, від. 165, повідомляє, що річний мітінґ відбудеться в понеділок, 17. грудня, в гали М. Пудик, Іст 93 Стр. і Університи Ев., точно в годині 7-ій вечером. Кождий член має явитися, бо будуть важні справи до полагодження і буде вибір уряду на 1929 рік. Контр. комісія здасть справоздане. Довгуючі члени мають вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. На мітінґу будеться принимати нових членів після статута. — В. Зелінка, предс.; М. Гнат, кас.; С. Коцоловський, секр.

МІЛВОКІ, ВІС. Тов. ім. Б. Хмельницького, від. 47, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінґ відбудеться в суботу, 15. грудня, в церковній гали на Скот улиці під ч. 621-623, в год. 7.30 вечером. Довгуючі члени є обовязані вирівнати свої залеглости. Обовязком є кождого місцевого і позамісцевого члена прибути на річний мітінґ, бо будуть важні справи до полагодження. Буде вибір уряду на 1929 рік. Контр. комісія має переглянути книжки. Проситься позамісцевих членів, щоби хоч сего року явилися на річний мітінґ, бо цілих 11 мітінґів відбулось в 1928, то жаден позамісцевий член не прибув. Будеться принимати нових членів без оплати вступного. — Павло Маґировський, предс.; Ник. Кудринський, кас.; Мих. Адамчук, секр.

ЛІТЛЕ ФОЛС, Н. Й. Тов. Запорожська Січ, від. 330, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінґ відбудеться в неділю, 16. грудня, точно в год. 2-ій попол., в гали Ккр. Дому, 72 W. John St. Обовязком є кождого члена явитися на час, бо не явившийся член підлягає карі 1 дол., а урядник 2 дол. — Л. Голіят, предс.; М. Копанишин, кас.; Т. Стриек, секр.

ОБОРН, Н. Й. Бр. св. О. Николая, від. 38, повідомляє своїх членів, що річний мітінґ відбудеться в неділю, 16. грудня, в год. 1.30 попол., в гали церковній. Обовязком є кождого члена бути на тім мітінґу і вирівнати свій довг. Члени чи урядник, котрий не буде на мітінґу, заплатить кару після статута. Буде справоздание уряду і вибір уряду на 1929 рік. Будемо принимати нових членів без вступного. — Братський Уряд.

РОВЕЙ, Н. ДЖ. Тов. Згода, від. 294, подає до відома всім членам, що річний мітінґ відбудеться в суботу, 15. грудня, в год. 7.30 вечером, в гали церковній на Ґренд Ст. На згаданім мітінґу контр. комісія і прочі урядники здадут сьправоздание, по чім буде вибір уряду на 1929 рік. Проситься членів, котрі не зложили добровільної жертви на Сиротинець, най принесуть на сей мітінґ. Члени котрі отримали пушки до колектовання на Сиротинець, хай принесуть на сей мітінґ. Котрі члени ще не заплатили за відзнаки, мають заплатити на сім мітінґу. При збірці вкладок будеться збирати також по 30 ц. за календар У. Н. С. Будеться принимати нових членів до Тов. після ухвали, а до Союза без оплати вступного. — Н. Гузар, предс.; Д. Гуменюк, кас.; Ник. Моссора, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Бр. св. Ґеорґія, від. 239, повідомляє всіх своїх членів, що річний мітінґ відбудеться в неділю 16. грудня, в год. 1-ій пополудни, в домі Укр. Амер. Ґорожан, 847 N. Franklin St. Кождий член повинен явитись на сей мітінґ, щоби вирівнати залеглости як за себе так і за дітий, щоб дати можність повного замкнення рахунків. На тім мітінґу буде вибір уряду на 1929 рік і є много важних справ до полагодження. З не присутними членами поступиться після ухвали. — Іван Хмелик, предс.; Дван Паращак, кас.; Волод. Сеґінь, секр.

ФОРД, СИТІ, ПА. Тов. „Січ", від. 63, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінґ відбудеться в неділю, 16. грудня, в год. 1-ій пополудни. Кождий член має явитися, бо є важні справи до полагодження. Уряд і контр. комісія здадуть справоздание. Буде вибір уряду на 1929 рік. Довгуючі члени мають вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. Члени, котрі не являться на сей мітінґ, і не подадуть важної причини, підлягають карі після статута. — Ф. Джуґан, пр.; І. Заверталюк, кас.; О. Зубик, секр.

ШИКАҐО, ІЛЛ. Тов. ім. Т. Шевченка, від. 252, подає до відома всім своїм членам, що річний мітінґ відбудеться в неділю, 16. грудня, в год. 1-ій пополудни, в Укр. Нар. Гали, 1944 W. Erie St. Проситься всіх членів прийти на означений час на сей мітінґ, бо маємо важні справи до полагодження. Буде вибір уряду на 1929 рік. Довгуючі члени мають вирівнати свій довг, бо контр. комісія буде рахувати книжки тож щоби не перетягати жадного довгу на будучий рік. Будеться принимати нових членів без вступного. Проситься членів привести зі собою нових кандидатів. — Н. Читвинський, предс.; С. Баґрій, кас.; П. Хомин, секр.

ЙОНҐСТАВН, О. Тов. Зап. Січ, від. 17, повідомляє всіх своїх членів, що річний мітінґ відбудеться 16. грудня, в год. 1-ій пополудни в Укр. Домі на Вест Раен Евню ч. 525. Проситься, щоби кождий член явився бо буде вибір уряду на 1929 рік. Не явившийся член заплатить кари 1 дол., а урядник 2 дол. — І. Терлецький, секр.

С. С. ПІТСБУРҐ, ПА. Тов. ім. Івана Франка, від. 53, повідомляє своїх членів, що річні збори відбудуться в неділю, 16. грудня, в гали Укр. Народ. Дому, в год. 3-ій попол. Не присутні члени підляжуть карі, яку збори ухвалять. Родимці! Не забудьте, що на молодежи спочиває велика будучність У. Н. С. Тож проситься Вас, члени, впишіть Ваші діточки до У. Н. С., як ще не є вписані, щоби і вони колись були також горді, що є нащадками славного, хоч поневоленого, українського народу. Також проситься Вас привести кандидатів на членів. Се є великий встид для нас, що ми не приєднали ані одного члена за останні два роки. Велику ласку зробите свому приятелеви, коли його впишете до У. Н. С. на сих зборах, та дістанете ще 50 ц. надгороди за Ваш труд. — Мих. Гриб, предс.; Мих Тодоровський, кас.; Павло, Шпікула, секр.; інж. Вол. Малевич і Іван Пашула, контр.

НАЙСТАВН, ПА. Бр. св. Володимира, від. 105, повідомляє, що річний мітінґ відбудеться в годині 3-ій пополудни, в неділю, 16. грудня, в гали **Укр. Громади,** 2051 Rowen St. Буде справоздание уряду і вибір уряду на слідуючий рік. Не явившийся член заплатить 1 дол. кари, а урядник 2 дол. — П. Кознарський, предс.; Ст. Крайник, кас.; С. Слободян, секр.

АКРОН, О. Отсим повідомляється всіх членів Пр. Сош. св. Духа від. 295, що річні збори відбудуться в неділю, 16. грудня, в год. 1.30, в гали церковній, при розі ул. Washington and Abel. Повинністю є кождого члена явитися на зборах і вирівнати всі свої належитости та взяти участь при виборі уряду на 1929 рік. — Уряд.

НЮ ГЕЙВЕН, КОНН. Тов. Любов, від. 370, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів і члениць, що мітінг річний відбудеться в неділю, 16. грудня, зараз по Сл. Божій, около 1-ої год. попол., в гали церковній, 127 Парк ул. Шановні члени повинні зрозуміти ціль річного мітінґу та прибути на означений час хоч раз у рік, бо річний мітінґ має богато справ до полагодження. Довгуючі члени мають вирівнати свої залеглости, щоб уряд міг передати новому урядови чисті обрахунки. — К. Марущак, предс.; Н. Хабінець, секр.

АЛЕНТАВН, ПА. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 147, повідомляє всіх своїх членів, що річний мітінґ відбудеться в неділю, 16. грудня, точно в год. 2-ій пополудни, в Укр. Гали, 803 Фронт Стр. Проситься всіх прибути на означений час. Буде справоздание уряду і контр. комісії за цілий рік та вибір уряду на 1929 рік. Взивається довгуючих членів вирівнати свої довги бо в противнім разі будуть суспендовані. Члени, не явившіся на мітінґу без важної причини, будуть карані після статута. — Григорій Біленький, предс.; Василь Ракочий, кас.; Михаїл Гуцайлюк, секр.

БРИДЖПОРТ, КОНН. Тов. Укр. Січ, від. 59, повідомляє всіх своїх членів і членкинь, що річний мітінґ відбудеться в суботу, 15. грудня, в гали церковній, 34 Біч ул., точно в год. 7-мій вечер. Кождий член має прийти точно на час. Буде вибір уряду на 1929 рік і другі важні справи, котрі принесуть користь товариствови і У. Н. Союзови. — Й. Волк предс.; І. Глива, кас.; Мих. Галькевич, фін. секр.

LITTLE JULIUS SNEEZER — BY BAKER

JULIUS! RUN FOR A DOCTOR! YOUR BROTHER HAS SWALLOWED A JITNEY.
YOU HAD BETTER COME ALONG DOCTOR! MY LITTLE BROTHER HAS SWALLOWED A JITNEY!
WHY I'M NOT A DOCTOR!
THEN WHAT ARE YOU?
WHY-I'M A PIANO TUNER!